

Inspirera och inspireras, och du får tusenfalt igen - öppna digitala lärresurser för fördjupat lärande

Ebba Ossiannilsson*
Lunds universitet

Fram till i dag har världens lärare publicerat mer än 1,5 miljoner läroobjekt och resurser på nätet. Allt från konkreta övningar till inspirerande reflektioner. Resurser som du helt fritt kan använda i din undervisning - Öppna digitala lärresurser (OER) .

Nyckelord: OER, Open Educational Resources, öppna digitala lärresurser

INTRODUKTION

Studenter, lärare och lärosäten vinner alla på att använda, dela och producera öppna digitala lärresurser (OER) och därmed få möjlighet att inspirera och låta sig inspireras av andra. Under 2010/2011 genomförs ett nationellt projekt *OER - resurser för lärande*¹ finansierat av Kungliga biblioteket, som del i OpenAccess.se.

Högre utbildning ställs inför flera utmaningar inför tjugoförsta århundradet avseende lärande och undervisning. Användning av internet, OER och sociala medier är en naturlig del i den enskilda studentens vardag och måste så också bli i akademiska studier. Vid svenska lärosäten har utvecklingen med OER inte gått så långt som i flera andra länder. USA i synnerhet leder utvecklingen, speciellt MIT², som också var bland de första i världen med att lägga ut fria resurser. Dessutom finns ambitiösa satsningar i Storbritannien (JISC och Open University bl.a.), Nederländerna (SURF och Open University bl.a.) och Norge (NKI). Krumsvik (2010) diskuterar att högre utbildning står inför stora utmaningar för att möta studenters förtroelighet med digitala medier. Vidare, att högre utbildning måste förhålla sig till ungas nätbruk och utveckling av identitet och social kompetens i ett digitalt kunskapssamhälle³. Det krävs därför en förändring i högskolornas strukturer och ledning, bl.a. avseende att se utveckling av undervisningsmaterial som investeringar. Detta görs dels för att synliggöra universitetets kompetens och kvalitet och dels för att uppnå effektivitetsvinster med att inte utveckla kursmaterial som redan finns fritt tillgängligt. Uppmaningen är att öppna dörren mot världen och att bjuda in världens experter till klassrummen/lärande miljöerna.

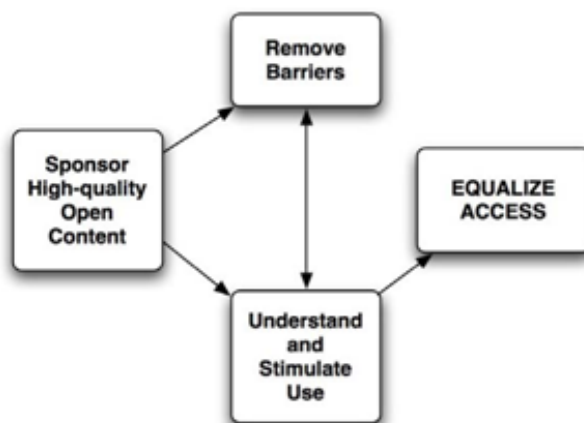
ÖPPNA DIGITALA LÄRRRESURSER

UNESCO⁴, OECD⁵ (Hylén, 2007; OECD, 2007) och Hewlett Foundation⁶ initierade i början av 2000-talet projekt och utveckling om OER som ett led i rörelsen *Education for all*⁷, d.v.s. att erbjuda kvalificerad utbildning på lika villkor för alla barn, tonåringar och vuxna i världen och med ett livslångt lärandeperspektiv. UNESCO's definition för OER är '... *teaching, learning or research materials that are in the public domain or released with an intellectual property license that allows for free use, adaptation, and distribution.*'⁸

Fördelarna med OER är mångfaldiga och kan ses utifrån flera perspektiv. Atkins, Brown & Hammond (2007) beskriver OER utifrån koncepten att utjämna tillgänglighet (*equalize access*), för-

* Författarkontakt: Ebba.Ossiannilsson@ced.lu.se

stå och stimulera användande av lärresurser (*understand and stimulate use*), sponsra hög-kvalitativa öppna resurser (*sponsor high-quality open content*) och att avlägsna hinder (*remove barriers*) (Figur 1).

Figur 1. Hewlett Foundations sammanfattande fördelar med öppna digitala lärresurser (Atkins, Brown & Hammond, 2007, p.3).

Flera forskare menar att OER är en pedagogisk och strategisk kvalitetsfråga för lärande (Atkins, Brown & Hammond, 2007; Hylén, 2007; Uhlers, 2010). Wheeler (2010) argumenterar för att OER: *'...emphasises learning communities and learner engagement, supports development of skills needed for problem solving, creates opportunities for personal learning and allows students to create and share their content'*.^{8 9}

OER innebär fri tillgång till all världens resurser och kan därmed inspirera och vara motivationshöjande för studenters lärande (Atkins, Brown & Hammond, 2007; Ossiannilsson & Forsberg, 2010). Alternativa lärmöjligheter och olika lärstilar kan tillgodoses då resurser kan erbjudas i olika format som t.ex. text, bild, film, quizzar etc. Studenter har ständig tillgång¹⁰ till material med möjlighet för reflektion och repetition närhelst behovet finns. Studenter är idag medproducenter i sitt eget lärande (Mc Loughlin & Lee, 2008), och studenters material kan publiceras genom t.ex. Uppsatser.se¹¹, StudentPulse Online Academic Journal.¹² OER bidrar till gränslös utbildning (Jaldemark, 2010) och möjligheter för individualisering, flexibilitet, tillgänglighet, interaktivitet och delaktighet vilka är några kännetecken för flexibelt, gränslöst lärande (Ossiannilsson & Landgren, 2010; in press). Tänk scenarier där studenter inför seminarium tar del av globala lärresurser från framstående forskare inom ett visst ämnesområde. Genom sådana förberedelser skapas sammanhang istället för innehåll. Studenten ges därmed möjlighet att ta eget ansvar för sitt lärande, och genom ett sådant *ägandeskap* höjs också motivationen.

För lärare är fördelarna möjligheten att inspirera men även låta sig inspireras. Möjligheter ges naturligt till kollaborativt lärande (Downes, 2010), nätverksskapande (Siemens, 2005) och kritisk granskning. Utbildning och undervisning planeras och genomförs mer i form av lagarbete. I laget ingår bland andra lärare som har ämnes- och pedagogisk kompetens, bibliotekarier och IT-pedagoger med kunskap om hur man använder digitala resurser. Lärarnas roll blir mer att vara vägledare och mentorer för studenterna.

För lärosätet innebär öppenheten att verksamheten blir mer synlig, vilket positivt kan påverka kvalitet, söktryck, genomströmning, ekonomi, och därmed hela organisationen (Ossiannilsson & Forsberg, 2010). OER främjar livslångt lärande och alumnikontakt. OER används ofta i marknadsföringsstrategier och för rekrytering lokalt, nationellt och internationellt. Universitet, som t.ex. MIT uttrycker det, bjuder gärna på sitt material och sina kurser, men för att få sammanhang krävs lärarna och det är där resurserna (lärtid) ska användas.¹³ Lärande går nämligen mer och mer från *content till context* (Bates, 2010a; Batson, 2010). Utbildning vid universitet handlar därför idag mer om sammanhangen, innehållet erbjuds och erhålls från hela världen.

Dela kan sammantaget sägas är att kommunicera. Studenter tillhandahålls ett rikare kursinnehåll genom att de har ständig tillgång till all världens resurser för reflektion och fördjupning. Downes (2009) menar att med e-learning 2.0 sätts individen i centrum istället för innehållet. Vidare, kan lärtid disponeras mer konstruktivt för fördjupade lärandeprocesser. Att lärande sker utifrån nätverk och kontakter genom kollaboration blir allt tydligare idag. Ett begrepp att lyfta fram i sammanhanget är *konnektivism* d.v.s. teorin om att lärande i dagens digitala kontext snarare sker i de nätverk och sociala sammanhang man ingår i (externt) än enbart hos varje individ (internt). I ett konnektivistiskt perspektiv sker alltså lärandet genom att koppla samman och se mönster i kunskaper som finns i nätverken (Siemens, 2005). Andra rörelser, värda att nämna, där kollaborativt lärande betonas är MOOC,¹⁴ P2PU,¹⁵ UoP.¹⁶ Flera stora universitet som Harvard, Yale och New York University uppmuntrar sina gratis studenter att bygga självstudiegrupper via nätverket OpenStudy.¹⁷ Denna utveckling i ett digitalt kunskapssamhälle ställer avsevärda krav på högre utbildning. I rapporten från JISC (2011, s. 8) om *'collaborate to compete'* argumenteras för *"...investment is needed for the development and exploitation..."* av OER för att öka såväl effektivitet som kvalitet.

En viss försiktighet kring OER finns i Sverige vilket troligen beror på osäkerhet om upphovsrätt, lagstiftning och licenser, kanske också på viss nybörjarnervositet om när, var och hur OER kan användas. Lärare har i alla tider diskuterat och delat med sig av idéer; i lärarrummet, i lärarlag, i korridoren och genom nätverk som utvecklats. I grunden är detta inget nytt. Det nya är att tillgången till material med mycket hög kvalitet är enorm och helt fritt tillgänglig via Internet. Man bestämmer själv genom licenser om material får användas, spridas, bearbetas osv. Omvänt gäller naturligtvis att den licens som upphovspersonen tillkännagett sitt verk respekteras. Nedan följer en kort beskrivning av det nationella projektet *OER – en resurs för lärande*.

OER – EN RESURS FÖR LÄRANDE

Projektet *OER – en resurs för lärande*¹⁸ genomförs under 2010 och 2011 av nio lärosäten¹⁹ i Sverige, varav alla är medlemmar i Nätverket för IT i Högre Utbildning.

Syftet med projektet är att dokumentera, sprida kunskap om tillgång och användning av OER och sociala medier inom utbildning och lärande, främst genom nationella dialogseminarier,²⁰ men också genom konferenser, artiklar och webportalnärvaro. Seminarierna genomförs inom olika fokusområden, t.ex. hur man söker OER, lärarperspektivet och studentperspektivet. Olika aspekter på OER, upphovsrätt, Web 2.0, sociala medier och interaktion med arkiv och kunskapskällor diskuteras. Samtliga seminarier ges även online, spelas in och kan därmed fritt återanvändas och spridas (Creelman & Forsberg, 2010; Ossiannilsson & Forsberg, 2010).

Projektets syfte är också att stimulera till debatt om OER och dess användning genom aktiv närvaro i olika sociala medier och nätverk.²¹ Här delas information, pågående debatt och erfarenheter inom området, liksom en rad resurser såsom filmade intervjuer med experter inom området både nationellt och internationellt. Projektet har även portalnärvaro genom [LearningNet](#)²² och [SwedNet](#).²³

Det är väsentligt att OER är lättåtkomliga och lagrade i öppna arkiv. Vid projektets lansering poängterade Hagerlid (2010) från Kungliga biblioteket att OER-rörelsen borde efterlikna vad som är gällande för Open Access-rörelsen, nämligen att främja fri tillgänglighet på webben för arbeten som produceras av forskare, lärare och studenter.²⁴ Genom projektet har en portal utvecklats med länkar för högkvalitativa resurser för att underlätta för lärare inom högre utbildning att finna OER (Figur 3).

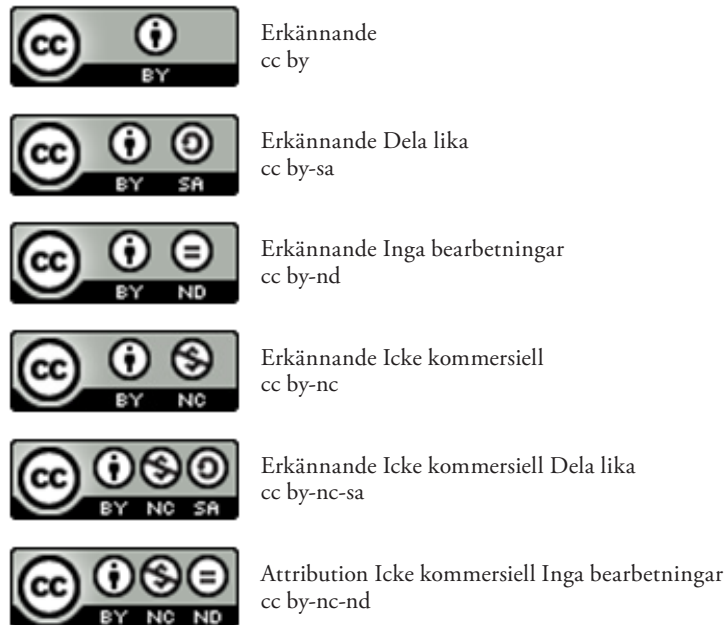

Figur 3. Portal - OER - en resurs för lärande.²⁵

Vid samtliga dialogseminarier har utvärderingar genomförts med positiv respons, såväl från de närvarande som från dem som deltagit online via Adobe Connect. Livliga diskussioner har förts och deltagarna visade stort intresse av att dela erfarenheter och kunskaper. Detta framkom inte minst vid onlinekonferensen som samlade över 300 deltagare, och vid den workshop som genomfördes vid NU2010, vilken samlade ett femtiotal deltagare. Flera gav uttryck för fördelar och användningsområden, liknande dem som är beskrivna ovan.²⁶ Vid projektets slut sker ytterligare utvärderingar. Erfarenheter från projektet kommer även att spridas i internationella forum såsom vid EDEN-konferensen 2011.²⁷ Med stor sannolikhet kommer nätverket också att kvarstå.

CREATIVE COMMONS

För öppna digitala resurser används Creative Commons (CC),²⁸ ett internationellt licenssystem skapat 2000, för alla typer av upphovsrättsskyddat material för att möjliggöra spridning och/eller användning. Det grundläggande kravet i en Creative Commons licens är att upphovspersonen alltid måste erkännas. Därutöver bestämmer denne själv om verket ska kunna användas, bearbetas eller användas i kommersiella syften, utifrån symboler i sex olika kombinationer för olika rättigheter (Figur 4) (Klang, 2009; Skolverket²⁹).

Figur 4. Creative Commons erbjuder sex olika licenser för att kunna dela verk på det sätt upphovs-personen själv bestämmer. (Av Kristina Alexanderson, 2010/08/05 22:22).³⁰

Många sökportaler och arkiv innehåller möjligheten att enbart söka efter material med Creative Commons-licens, såsom bildtjänsten Flickr och söktjänsten Google. Flera typer av resurser för OER finns, såsom söktjänster för lärresurser,³¹ institutionella arkiv,³² portaler/arkiv³³ och andra plattformar, som bl. a. innehåller öppna lärresurser³⁴ (Forsberg & Ossiannilsson, 2010).

UTMANINGAR

OER främjar flexibelt och gränslöst lärande. Studenter är idag *prosumers*, (producers-consumers) (McLoughlin & Lee, 2008). Yanosky (2010) argumenterar även för att studenter är *choosers* och inte enbart såsom tidigare *users*. De stora utmaningarna är just att välja. *Analytics* är enligt Bates (2010b) det nya konceptet i den digitala världen, d.v.s. att kunna välja och analysera information. Internationellt pågår idag flera projekt för utveckling, användning och förvaltning av OER. Ett exempel är EU-projektet OPAL (The Open Educational Initiative).³⁵ I Sverige är *open.access.se* drivande också för OER.

Naturligtvis finns en rad utmaningar med det mer och mer öppna arbetssättet som är dagens och morgondagens realitet utifrån det konnektivistiska paradigmet och den digitala utvecklingen. Frågeområden gäller exempelvis validering, vägledning, stödresurser, juridiska aspekter, plagiarism, lärarnas förändrade roll och arbetssätt i förhållande till digital utveckling som sådan. Andra utmaningar är frågor om lagring och ändamålsenliga söksystem. Framöver ställs inte minst, stora krav på lagarbete mellan t.ex. lärare, bibliotekarier, pedagogiska utvecklare och tekniskt kunnig personal, för utveckling, katalogisering och distribution av OER (Ossiannilsson & Forsberg, 2010).

De stora utmaningarna ligger troligtvis i lärarnas och lärosätenas attityder och traditioner till flexibilitet och öppenhet. Nätet och digitaliseringen ger nya omvälvande möjligheter. Internet

och sociala medier är ständigt närvarande och kommer att förbli det. Flera forskare menar att all utbildning, inte minst högre utbildning står inför en revolution och måste reorganiseras. Ett globalt kunskapssamhälle med hållbarhetsperspektiv i sin vidaste bemärkelse kräver innovativa initiativ. Tid, mänskliga och sociala resurser måste samutnyttjas.

Slutligen kan sägas att även om OER är relativt nytt i Sverige är det i sig inte den största utmaningen. Den består istället i att redan nu ta nästa steg, d.v.s. att utveckla *Open Educational Practice (OEP)* och *Open Educational Cultures (OEC)*. Inom OPAL-projektet definieras OEP ”... as use of OER to raise the quality of education and training and innovate educational practices on institutional, professional and individual level.” (Uhlars, 2010). OER måste således bli en del i den vardagliga utbildningsmiljön och kulturen för lärande.

NOTER

1. <http://www.kb.se/OpenAccess/projekt/#OERenresurs>
2. Massachusetts Institute of Technology, <http://ocw.mit.edu/index.htm>
3. <http://www.nu2010.se/omkonf.shtml>
4. http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=30822&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html
5. http://www.oecd.org/document/20/0,3343,en_2649_35845581_35023444_1_1_1_1,00.html
6. http://www.hewlett.org/uploads/files/OER_overview.pdf
7. <http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-all-international-coordination>
8. <http://www.slideshare.net/timbuckteeth/whats-so-good-about-open-educational-resources>
9. OpenLearn, UK, <http://www.open.ac.uk/openlearn/?ONBAN=OS001&MEDIA=openlearn>
10. 7 dagar i veckan, 24 timmar om dygnet och 365 dagar per år, eller som det brukar skrivas 7/24/365
11. <http://www.uppsatser.se>
12. <http://www.studentpulse.com>
13. I Sverige har Högskolan i Dalarna och Malmö högskola börjat lägga ut kurser fritt.
14. Massive Open Online Course. Your free classroom, <http://mooc.net>
15. Peer2Peer universitet är ett öppet samhälle som möjliggör lärande med och av varandra. Förutom att delta i en kurs, kan vem som helst organisera en ny eller erbjuda sig att köra ett gammalt. Du behöver inte vara expert. Du kan också föreslå och rösta på idéer för framtida kurser, <http://p2pu.org>
16. ”University of the People” ger allmän tillgång till jämlikhet, online eftergymnasial utbildning till kvalificerade studenter, trots geografiska eller ekonomiska begränsningar. UoPeople’s pedagogiska modell bygger på principerna om e-lärande och sociala nätverk, i kombination med öppen källkod och öppna lärresurser.
17. <http://www.openstudy.com>
18. Den officiella projektsidan är genom Nätverket för IT i högre utbildnings webbplats <http://www.ithu.se/oer>.
19. Deltagare är Blekinge Tekniska Högskola, Högskolan i Gävle, Högskolan i Jönköping, Karlstads Universitet, KTH, Linnéuniversitetet (koordinator), Lunds Universitet, Mittuniversitetet och Umeå Universitet.
20. Med dialogseminarium menas dels dialog för de som fysiskt deltar, men också dialog med en öppen chat för de som deltar online. Seminarierna är; Sundsvall (Mittuniversitetets samt Högskolan i Gävle, 14 april 2010), Borås, Högskolan i Borås och Högskolan i Jönköping (23 september 2010) samt en workshop i Stockholm under konferensen NU 2010, (Stockholms universitet samt Kungliga Tekniska högskolan 13-15 okt 2010). Ett seminarium hölls online i september 2010, genom Adobe-Connect med cirka 370 anmälda från lärosäten/skolor i Sverige, Karlstads universitet (11 november 2010), Sydost (Linnéuniversitet i Växjö/Kalmar samt Blekinge Tekniska Högskola i Karlskrona, 8 december 2010) samt i Lund (Lunds universitet, 3 mars 2011).

21. Facebook, Twitter, Dela!, Delicious m.m.
22. LearningNet, e-tidskrift för nätbaserat lärande
23. SwedNet nätverk för pedagogisk utveckling
24. <http://www.kb.se/OpenAccess>
25. <http://libguides.lub.lu.se/oer>
26. Värt att nämna är att vi har även nått ut genom artikel i SULF-tidningen Universitetsläraren <http://www.sulf.se/templates/CopyrightPage.aspx?id=11414> och i DIK-forum.
27. <http://www.eden-online.org/eden.php>
28. <http://www.creativecommons.org>, <http://www.creativecommons.se>
29. Creative commons- en guide för lärare, <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2410>
30. <http://www.creativecommons.se>
31. Exempel här är DiscoverED och Xpert
32. Exempel här är Learning Space, Open University och TED
33. Exempel här är Jorum och OER commons
34. Exempel här är iTunesU och YouTube
35. <http://open-quality.eu>

REFERENSER

- Atkins, D.E., Brown J. S. & Hammond, A.L. (2007). *A Review of the Open Educational Resources (OER) Movement: Achievements, Challenges, and New Opportunities*. Report to the William and Flora Hewlett Foundation.
- Bates, T. (2010a, June 11). *Strategic Thinking about e-learning*. Hämtad 110425 från http://www.tonybates.ca/2010/06/11/strategic-thinking-about-e-learning/?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+tonybates+%28Tony+Bates%29
- Bates, T. (2010b, December 01). Analytics: the next buzz word in e-learning? Hämtad 110425 från http://www.tonybates.ca/2010/12/01/analytics-the-next-buzz-word-in-e-learning/?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+tonybates+%28Tony+Bates%29.
- Batson, T. (2010). As we may learn. Revisiting Bush. *Campus Technology*. Hämtad 110425 från <http://campustechnology.com/Articles/2010/02/03/As-We-May-Learn-Revisiting-Bush>.
- Creelman, A. & Forsberg, Å. (2010). Open Educational Resources – a resource for learning. *Sciecom info*, 6(3).
- Downes, S. (2009). Learning 2.0. Learning today and tomorrow. April 6, 2009 Delivered to ACER Melbourne 2009, Melbourne, Australia. Hämtad 110425 från <http://www.slideshare.net/Downes/learning-20-learning-today-and-tomorrow?type=presentation>.
- Downes, S. (2010). The role of educator in a digital world. Hämtad 110425 från <http://www.slideshare.net/Downes/the-role-of-the-educator-in-the-digital-world>.
- Forsberg, Å. & Ossiannilsson, E. (2010). Lärresurser – hur kan studenternas lärande förstärkas genom användande av öppna digitala lärresurser. Humaniora och teologi, inspirationskonferens, Lunds universitet, 21 september 2010.
- Hagerlid, J (2010). Vad kan OER lära av Open Access-rörelsen? *Framtiden för OER i Sverige*, KTH 8-9 januari, 2010. Hämtad 110425 från <http://www.ithu.se/?p=12>.
- Hylén, J. (2007). *Open Educational Resources: Opportunities and Challenges*. Hämtad 110425 från http://pascal.iseg.ut.pt-ssantos/Blog_Recursos_Varios.pdf.
- Jaldemark, J. (2010). *Participation in a boundless activity, Computer-mediated communication in Swedish higher education*. Doktorshavhandling, Umeå Universitet, Pedagogiska institutionen.
- JISC. (2011/01). Collaborate to compete. Seizing the opportunities of online learning for UK higher education. Report to HEFCE by the online Learning Task Force. Hämtad 110425 från http://www.hefce.ac.uk/pubs/hefce/2011/11_01/
- Klang, M. (2009). *Copyright – Copyleft: en guide om upphovsrätt och licenser på nätet*. .SE:s Internetguide, nr 8. Version 3,0 2009. Hämtad 110425 från http://www.iis.se/docs/Copyright_copyleft_webb.pdf.

- Krumsvik, R. (2010). Nordisk dialog om lärande, "Fyra bröllop och en begravning". *NU2010, Dialog för lärande. Stockholm 13-15 oktober 2010*.
- McLoughlin, C. & Lee, M.J.W. (2008). The three P:s pedagogy for the networked society: Personalisation, participation and productivity. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20(1), 10-27
- OECD. (2007). *Giving knowledge for free: The emergence of open educational resources*. Hämtad 110425 från <http://learn.creativecommons.org/wp-content/uploads/2008/04/38654317.pdf>.
- Ossiannilsson, E. & Forsberg, Å. (2010). Öppna Digitala Lärresurser – OER. 6:e Pedagogiska Inspirationskonferensen, LTH. 15 december 2010.
- Ossiannilsson, E. & Landgren, L. (2010). *Benchmarking av e-lärande vid Lunds universitet - erfarenheter och kritiska koncept för kvalitetsarbete*. Lund: Lunds universitet.
- Ossiannilsson, E. & Landgren, L. (in press). Quality in eLearning – A conceptual framework based on experiences from three international benchmarking projects at Lund University, Sweden. *Journal of Computer Assisted Learning*.
- Siemens, G. (2005). Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age. *International Journal of Instructional Technology & Distance Learning*, 2(1). Hämtad 110425 från http://www.itdl.org/journal/jan_05/article01.htm.
- Uhlers, U. (06/13/2010). Summary of international week 2 discussion on open educational practice. Hämtad 110425 från <http://science.withoutborders.org/ulfehlers/?q=taxonomy/term/37>
- Yanosky, R. (2010). From Users to Choosers: Central IT and the Challenge of Consumer Choice. *EDUCAUSE Review*, 45 (6).
- Wheeler, S. (2010). *What so good about open educational resources* (ppt). Hämtad 110425 från <http://www.slideshare.net/timbuckteeth/whats-so-good-about-open-educational-resources>

RELEVANTA LÄNKAR

- DiscoverED, <http://discovered.creativecommons.org/search>
- Jorum, <http://www.jorum.ac.uk>
- Learning Space, <http://openlearn.open.ac.uk>
- Lektion.se, Sveriges största lärarsajt, <http://www.lektion.se>
- Libguides, Lunds universitet, <http://libguides.lub.lu.se/oer>
- Länkskafferiet, Skolverket, <http://länkskafferiet.skolverket.se>
- MIT Open Course ware, http://www.ithu.se/?page_id=294
- Nätverket för IT i högre utbildning, öppna lärresurser, http://www.ithu.se/?page_id=9ITHU
- Nätverket DELA, <http://shareanduse.ning.com/group/OERprojekt>
- OER Facebook grupp, <http://www.facebook.com/?ref=home#!/group.php?gid=116344648400322>
- OER-projektets filmer, http://www.ithu.se/?page_id=294
- OER-resurser (ITHU), http://www.ithu.se/?page_id=228
- OER commons, http://www.oercommons.org/browse/general_subject/humanities
- Omvärldsbloggen, Skolverket, <http://omvarld.blogg.skolverket.se/2010/08/25/oppna-digitala-larresurser>
- OpenLearn, UK, <http://www.open.ac.uk/openlearn/?ONBAN=OS001&MEDIA=openlearn>
- Skolverket, <http://www.skolverket.se>
- TED, <http://www.ted.com>
- The William and Flora Hewlett Foundation, <http://www.hewlett.org>
- Xpert, <http://xpert.nottingham.ac.uk>